

**Аналіз регуляторного впливу проекту регуляторного акта –
рішення сесії Заводської міської ради
«Про затвердження Порядку виявлення, облік та збереження
безхазяйного майна, визнання спадщини відумерлою
та прийняття такого майна у комунальну власність
Заводської міської ради»**

Даний аналіз регуляторного впливу, розроблений на виконання та з дотриманням вимог Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності» від 11 вересня 2003 року №1160- і Методики проведення аналізу впливу регуляторного акта, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 11.03.2004 року № 308, визначає правові і організаційні заходи реалізації проекту рішення Заводської міської ради «Про затвердження Порядку виявлення, облік та збереження безхазяйного майна, визнання спадщини відумерлою та прийняття такого майна у комунальну власність Заводської міської ради».

1. Опис проблеми

За даними, які надходять до виконавчого комітету Заводської міської ради встановлено факти наявності майна, власники якого невідомі або відсутні і які, відповідно до п.1 ст.335 ЦК України можуть бути визнані безхазяйними. Також п.2 ст.335 ЦК України передбачено, що безхазяйне нерухоме майно береться на облік органом, який здійснює державну реєстрацію прав на нерухоме майно за заявою органу місцевого самоврядування на території якого вони розміщені та після спливу одного року з дня взяття на облік безхазяйного нерухомої речі, вона за заявою органу уповноваженого управляти майном відповідної територіальної громади, може бути передана згідно рішення суду до комунальної власності.

Зазначена стаття Цивільного Кодексу України по-різному визначає правове становище безхазяйних рухомих і нерухомих речей. Про взяття безхазяйної нерухомої речі на облік з метою виявлення власника має бути зроблено оголошення в друкованих засобах масової інформації. Така постановка на облік є адміністративним актом, а не юридичним фактом, що впливає на цивільні правовідносини, об'єктом яких є дана нерухомість. Значення взяття на облік нерухомої речі полягає в тому, що з даного моменту починається перебіг строку (один рік), необхідного для пред'явлення відповідної вимоги до суду, а саме про винесення рішення щодо передачі такої речі у комунальну власність. Щодо взяття на облік рухомої речі, то така процедура непередбачена жодним нормативно-правовим актом. А на території міста є об'єкти рухомого майна, власники яких не відомі.

Відповідно до ст.1277 ЦК України у разі відсутності спадкоємців за заповітом і за законом, усунення їх від права на спадкування, неприйняття ними спадщини, а також відмови від її прийняття суд визнає спадщину відумерлою за заявою відповідного органу місцевого самоврядування за місцем відкриття спадщини. Заява про визнання спадщини відумерлою подається після спливу одного року з часу відкриття спадщини. Спадщина, визнана судом відумерлою, переходить у власність територіальної громади за місцем відкриття спадщини. Таким чином, до комунальної власності територіальної громади переходить право власності на той чи інший рухомий (рухомий) об'єкт.

Територіальна громада отримує безумовні вигоди від права розпоряджатися таким майном, а саме: – вказане майно може бути на законних підставах передане в оренду, відчужено тощо. Це допоможе суттєво збільшити доходи місцевого бюджету. Однак, на сьогодні не існує затвердженого механізму взяття на облік та використання безхазяйного майна та відумерлої спадщини у Заводській міській раді. Існуюча проблема пов'язана із відсутністю реальних механізмів взяття на облік безхазяйного майна та відумерлої спадщини, а саме порядку та строків проведення, прийняття на облік та забезпечення доступу широкого загалу до цієї інформації.

Запропонований проект рішення має на меті впорядкувати діяльність органів місцевого самоврядування щодо виявлення, взяття на облік та в подальшому передачі зазначеного майна у комунальну власність, відповідно до вимог Цивільного Кодексу України. Рішенням передбачається затвердити порядок виявлення, облік, збереження безхазяйного майна та відумерлої спадщини, який мав би конкретизувати порядок здійснення зазначеної діяльності відповідно до існуючої організаційно-адміністративної та функціональної структури місцевого самоврядування. Також одним із пунктом даного регуляторного акту є виявлення, взяття на облік, зберігання та використання безхазяйного рухомого майна на території Заводської міської територіальної громади.

2. Мета державного регулювання

Метою регулювання є:

- запровадження, відповідно до чинного законодавства України, єдиної схеми взяття на облік та управління безхазяйним майном на території міської ради, яка б забезпечувала виконання всіх функцій управлінського процесу від складання опису майна, попередньої оцінки, підготовки заяви до органів реєстрації актів цивільного стану, нотаріату, відділу земельних відносин, органів внутрішніх справ та підготовки заяви до суду про передачу майна у комунальну власність;
- підвищення ефективності господарської діяльності через чітке визначення порядку взяття на облік безхазяйного майна;
- врахування збалансованих інтересів територіальної громади, суб'єктів господарювання та органів місцевого самоврядування;
- забезпечення надходжень до місцевого бюджету.

3. Альтернативні способи досягнення встановленої мети

Для досягнення поставлених цілей доцільно розглянути наступні способи:

1. Внесення пропозиції щодо змін та доповнень до Цивільного кодексу України та прийняття підзаконних актів. Проте у цьому випадку вирішення визначених цілей буде не можливо, тому що врегулювання зазначених відносин на державному рівні буде мати загальний характер, не враховуючи специфіку населених пунктів, його інфраструктуру, структуру органів місцевого самоврядування.

2. Залишити все без змін, що буде лише заглиблювати існуючу проблему і жодним кроком не сприятиме її вирішенню.

3. Прийняття регуляторного акта – рішення «Про затвердження Порядку виявлення, облік та збереження безхазяйного майна, визнання спадщини відумерлою та прийняття такого майна у комунальну власність Заводської міської ради».

У разі прийняття зазначеного проекту рішення буде забезпечена збалансованість інтересів територіальної громади, суб'єктів господарювання та органів місцевого самоврядування щодо вдосконалення та прозорості процесів, пов'язаних з виявленням, збереженням, визнанням спадщини відумерлою та передачі такої спадщини до комунальної власності територіальної громади.

Тому, прийняття регуляторного акта є найдоцільнішим способом для досягнення встановлених цілей.

4. Механізми та заходи,

які пропонується застосувати для розв'язання проблеми

Поліпшенню ситуації щодо вирішення проблем, зазначених у п.1 даного аналізу, сприятиме прийняття рішення Заводської міської ради «Про затвердження Порядку виявлення, облік та збереження безхазяйного майна, визнання спадщини відумерлою та прийняття такого майна у комунальну власність Заводської міської ради», з дотриманням вимог Законів України «Про

засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності», «Про місцеве самоврядування в Україні» та інших актів чинного законодавства.

Реалізація запропонованого регуляторного акта буде здійснюватися шляхом впровадження наступних заходів:

1. Застосування єдиного підходу при набутті права комунальної власності на відумерлу спадщину та безхазяйне майно.

2. Чітке регулювання прав та обов'язків Заводської міської ради при набутті права комунальної власності на відумерлу спадщину та безхазяйне майно.

Для реалізації рішення необхідно задіяти наступні ресурси:

1. інформаційні – Заводська міська рада повинна довести до відома відповідних підприємств, установ, організацій та мешканців громади інформацію про затвердження Порядку виявлення, облік та збереження безхазяйного майна, визнання спадщини відумерлою та прийняття такого майна у комунальну власність Заводської міської ради»; опублікувати проект рішення на офіційному сайті Заводської міської ради;

2. організаційні – виконання завдань цього Положення контролюється та координується виконавчим комітетом Заводської міської ради.

5. Обґрунтування можливості досягнення встановленої мети у разі прийняття регуляторного акта

Впровадження акта передбачає нарощення затрат адміністративних ресурсів, а саме витрати на складання опису майна, його оцінку, на оголошення про взяття на облік у засобах масової інформації, сплату судового збору за подачу заяви до суду.

Проектом рішення не передбачено виділення додаткових коштів на забезпечення запропонованого регулювання. Ресурсні можливості для впровадження та виконання вимог акта визначатимуться бюджетними можливостями.

Можлива шкода у разі настання очікуваних наслідків дії акта не передбачається.

6. Очікувані результати від прийняття регуляторного акта

Прийняття Порядку позитивно вплине на регулювання та вирішення питань у сфері врегулювання відносин щодо виявлення, взяття на облік, збереження та використання рухомого та нерухомого майна, яке є безхазяйним або відумерлою спадщиною.

Очікувані результати прийняття рішення визначено із застосуванням методу аналізу вигод та витрат:

Вигоди	Витрати
<u>Орган місцевого самоврядування та органи виконавчої влади</u>	
<ul style="list-style-type: none">- упорядкування об'єктів нерухомого майна;- запобігання руйнуванню об'єктів нерухомості;- унеможливлення виникнення місць, що порушують належний санітарний стан населеного пункту;- збереження житлового та нежитлового фондів;- набуття права комунальної власності на потенційні	<ul style="list-style-type: none">- збільшення аналітичної роботи (виконання функціональних обов'язків);- оплата послуг установ, залучених до проведення оцінки безхазяйного майна;- додаткові витрати на сплату судового

об'єкти нерухомості за рішенням суду; - зростання рівня довіри серед громадян; - збільшення надходжень до місцевого бюджету	збору
---	-------

Суб'єкти господарювання

- можливість взяття в оренду безхазяйного майна, що взято на баланс сільської ради; - додаткові місця для здійснення підприємницької діяльності; - отримання прибутку від проведення технічної інвентаризації безхазяйних та відумерлих нерухомих об'єктів; - можливість отримання додаткових соціальних суспільних благ через збільшення надходжень до місцевого бюджету	- витрати можливі у разі взяття в оренду безхазяйного майна, що взято на баланс міської ради
--	--

Населення

- запобігання наявності пустуючого житла та недоглянутих земельних ділянок; - запобігання руйнуванню об'єктів нерухомості; - унеможливлення виникнення місць, що порушують належний санітарний стан населеного пункту; - можливість отримання додаткових соціальних суспільних благ через збільшення надходжень до місцевого бюджету	- витрати можливі у разі взяття в оренду безхазяйного майна, що взято на баланс міської ради
---	--

7. Строк дії регуляторного акта

Строк дії регуляторного акта не обмежено конкретним періодом.

При виникненні змін у чинному законодавстві у сфері набуття права власності на безхазяйну річ та відумерлу спадщину, які можуть впливати на дію запропонованого регуляторного акта, до нього будуть вноситись відповідні зміни та доповнення.

8. Показники результативності акта

Ефективність регуляторного впливу рішення забезпечуватиметься через додаткові надходження до місцевого бюджету внаслідок передачі в оренду або відчуження майна, яке перейшло до комунальної власності внаслідок судового рішення про передачу безхазяйного нерухомого майна у комунальну власність, згідно з яким орган місцевого самоврядування від імені та в інтересах територіальної громади відповідно до закону може здійснювати правомочності щодо володіння, користування та розпорядження зазначеними об'єктами нерухомого майна.

Основними показниками результативності регуляторного акта є:

кількість виявлених безхазяйних та відумерлих об'єктів виконкомом міської ради;

кількість рішень судів щодо набуття права комунальної власності за територіальною громадою на безхазяйне та відумерле майно;

розмежування конкретних обов'язків кожного з учасників процесу щодо цього майна;

підтримка санітарного стану та покращення естетичного вигляду населених пунктів громади в цілому.

9. Заходи з відстеження результативності регуляторного акта

Відстеження результативності регуляторного акту буде здійснюватися шляхом проведення базового, повторного та періодичного відстеження.

Базове відстеження буде здійснюватися впродовж року з дати набрання чинності регуляторного акту.

Повторне відстеження планується провести через два роки після набуття чинності регуляторного акту.

Періодичне відстеження планується проводити один раз на три роки, починаючи з дня виконання заходів з повторного відстеження результативності, з метою дотримання чинного законодавства та діючих нормативно-правових актів у сфері набуття права комунальної власності на безхазяйне майно та відумерлу спадщину.

У разі виявлення нерегульованих та проблематичних питань, вони будуть усунені шляхом внесення відповідних змін до регуляторного акта.